

De 'pater Karelkapel' in Munstergeleen, een juweel met veel facetten!

Velen hebben er geen weet van, maar we leven in een 'heilig jaar'! Meer dan één zelfs, om precies te zijn. Het Heilig Jaar in Santiago de Compostela (rond de heilige apostel Jacobus) én het heilig Jaar in Munstergeleen (en Dublin) rond pater Karel Houben oftewel father Charles of Mount Argus, zoals pater Karel in Dublin heet. Beide heilige jaren hadden 'last' van Corona, zoals alles in de wereld. Daarom vinden ze wat later plaats dan gepland. In Munstergeleen is het jaar onlangs begonnen op de geboortedag van de heilige, 11 december. Het jaar loopt tot en met de herdenking van zijn sterfdag op 5 januari 2023.

Wie was pater Karel, waarom is hij heilig verklaard, en hoezo is er in Munstergeleen zoveel aandacht en aanloop? En: waarom is er daar een Mariakapel?

Geboorte en jeugd

Op 11 december 1821 schreef vader Houben, molenaar in de oliemolen aan de Geleenbeek op de grens van Munstergeleen en Geleen gelegen *'Joannes Andreas Houben ist mensch geworden den 11. Dezember in het jahr 1821. Gott lof und dank'*. Het kind werd aangegeven in de gemeente Geleen, en gedoopt in de parochie Munstergeleen, hij ging meteen al over grenzen heen zou je kunnen zeggen!

Als kind was hij heel vroom, maar niet al te slim, het studeren kostte hem moeite, maar hij wilde graag priester worden en uiteindelijk lukt het hem de studie aan onder andere het bekende 'college Kallen' in Sittard af te ronden. Tijdens de studie leefde hij enige tijd bij zijn oom, burgemeester Luijten van Munstergeleen, enkele huizen verder in wat nu de Karelhoeve heet.

Hij werd ingeloot in het leger, ging naar Bergen op Zoom, naar de Markiezenhof, destijds kazerne. Enkele maanden later werd hij 'vrijgekocht', een andere Munstergelener ging tegen betaling zijn plaats innemen. Toch kon hij nog niet het klooster in, dat moest wachten tot zijn 'groot verlof' enige jaren later. In Ere (Vlaanderen) trad hij in bij de Passionisten, waarover hij in Bergen op Zoom had gehoord.

Helende handen

Na zijn priesterwijding ging hij naar Londen om voor de verschrikkelijke hongersnood uit Ierland gevluchte mensen te helpen (ongeveer de helft van de mensen in Ierland stierf of emigreerde tussen 1845 en 1855). In 1855 ging hij naar Ierland zelf, waar hij in Dublin in het klooster Mount Argus (op enkele jaren na) leefde en woonde, biecht hoorde en de mensen de handen oplegde. Die handoplegging werd zijn kenmerk, mensen werden regelmatig genezen of voelden zich minimaal zo. Tot in Amerika ging zijn naam als wonderdoener en kwamen mensen naar hem toe. Enkele jaren voor zijn dood ging het gerucht van zijn sterven in een Sittardse krant al rond en werd al over zijn heilige leven gesproken.

Zalig- en heiligverklaring

De stroom verklaringen van wonderbaarlijke gebeurtenissen bleef aanhouden en in 1935 werd het proces van zaligverklaring opgestart. In de geboortekamer van de molen werd het jaar erop een gebedsplek ingericht. In de jaren vijftig leek de genezing van Marie Verheggen de zaligverklaring heel dichtbij te brengen en een kapel werd ingericht in een vakwerkschuur in 1954. Ook de pater Karelhoeve werd aangekocht, waar een terras en jeugdherberg werd ingericht. Het geheel was (en is) een uniek stukje Limburg, idyllisch gelegen aan de Geleenbeek. De jaren zestig/zeventig brachten echter sterke ontkerkelijking, de hoeve werd aan Jan Theelen verhuurd en later verkocht, die er zijn beroemde muziekstudio in inrichtte.

Onverwacht kwam in 1988 alsnog de zaligverklaring en toen eind jaren negentig Dolf Dormans wonderbaarlijk genas, was een heiligverklaring plotseling dichtbij. Op 3 juni 2007 gebeurde

die, op een enorm regenachtig Pietersplein in Rome, ze zegen kwam op meerdere manieren die dag!

De bedevaartlocatie

Sinds de heiligverklaring is het drukker geworden. Vele tienduizenden bezoekers komen naar het bedevaartoord aan de (jawel) pater Karelweg in Munstergeleen.

Op de locatie zijn een aantal elementen aanwezig, die allen tot bezinning kunnen leiden, waarbij het centrale thema van het bedevaartoord 'Aandacht' is. Dat is immers wat pater Karel te bieden had als we zijn centrale 'missie' nader beschouwen: aandacht voor de mens in zijn of haar nood, of dat nu geestelijk of lichamelijk was.

Als eerste valt de redelijk grote **vakwerkkapel** op, ingericht in 1954 in een schuur. Hoewel het van begin af aan in deze kapel om de verering van pater Karel ging, kon de kapel nog niet aan hem gewijd worden, want hij was in 1954 immers nog niet zalig verklaard! Daarom werd de kapel in 1954 ingezegend als Mariakapel, met prominent bij het altaar het oude beeld van Maria Koningin. Informeel wordt de kapel bijna altijd de Pater Karel kapel genoemd overigens. In de kapel is in een nis rechts van het altaar de plek waar het beeld van pater Karel staat en onder andere vele bidprentjes worden opgehangen, Het intentieboek wordt druk beschreven, het is een plek letterlijk zonder drempel.

Pater Karel was als Passionist vanuit zijn hart bewogen door het lijden van Christus. De kruisweg stond bij hem dan ook centraal. Daarom past het al in de jaren 1950 geplande, maar pas na zijn heiligverklaring gerealiseerde **kruiswegpark** heel goed. De kruisweg is ook haar eigen weg gegaan, want in 1962 gemaakt voor een kerk in Beek, door Jos Hermans, is hij na de sluiting ervan geschonken aan een kerk in Sittard. Toen ook die kerk moest sluiten werd de kruisweg hier in 2016 opnieuw in gebruik genomen.

Achter de kapel is een '**ontmoetingstuin**', waarin een Lourdesgrot een centrale plek inneemt. Natuurlijk verwijst deze naar Lourdes zelf, maar ook naar de Lourdesgrot van Mount Argus in Ierland, waar pater Karel woonde en werkte. Bij die grot stond pater Karel elke dag de zieke en lijdende mensen te zegenen en hun te vertellen: 'heb vertrouwen, bid tot Maria'. Hij zag ook een Mariagrot als een voorbeeld, je eigen hart kan ook een grot zijn waarin Christus mag wonen. In de ontmoetingstuin bevindt zich ook een aantal beelden die uitgaan van het thema 'aandacht'. Mensen die in de maatschappij ten onder gaan in bijvoorbeeld geweld van mannen, staat of kerk, in heden en verleden. Mensen kunnen zichzelf of hun naasten er in herkennen of stil staan bij voor hen ongekennd leed. Via de tuin is het oude geboortehuis van pater Karel toegankelijk. In een mooie, moderne aanbouw is een **winkeltje** bereikbaar, waar ook koffie en thee is te verkrijgen én een goede toiletvoorziening is. Een deel van het geboortehuis is ingericht als **museum**. Hierin zijn een aantal zaken te zien die met zijn leven te maken hebben, zoals een metalen plaat met opschrift van zijn doodskist, een stuk habijt en een passieteken (het 'logo' van de Passionisten). Een kleine kamer dient als 'stijlkamer' die min of meer in de stijl is ingericht zoals ze kan zijn geweest toen pater Karel werd geboren, 200 jaar geleden. In het kleine museum dat zoals alle genoemde voorzieningen gratis toegankelijk is, zijn regelmatig ook wisselexposities te zien, die allen in het teken staan van datzelfde centrale thema: 'aandacht'.

Ook digitaal is het bedevaartoord te bezoeken, zie <https://paterkarelkapel.nl/>

Om meer te weten over zijn geschiedenis kunt u een digitale expositie bezoeken via: <https://expositiepaterkarel.nl/>